

Representantskapet – Salten Brann IKS

Styresak nr. 19/25

22. april 2025

Innstilling til representantskapet nr. 10/25

REVISJON AV BRANNORDNING – SLUTTBEHANDLING

Vedlegg A: Sammendrag av uttalelser fra mannskaper ved berørte brannstasjoner

Vedlegg B: Referat fra drøftingsmøte med tillitsvalgte 9. april 2025

1. Sammendrag

På oppdrag fra eierne av selskapet har styret i Salten Brann IKS gjennomført revisjon av brannberedskap for 7 av de totalt 10 eier-kommunene. Saken beskriver prosessen for revisjon av brannordning for kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Hamarøy, Meløy, Steigen og Værøy. Den belyser handlingsrom for endring, og beskriver alternativer for organisering og dimensjonering av brannberedskapen i den enkelte kommune på tre nivå: lav, balansert og høy. Brannsjef for Salten Brann IKS har gitt sin innstilling basert på balansert løsningsforslag.

Følgende brannfaglige anbefaling til endringer i beredskapsstrukturen er basert på balansert nivå:

	Stasjoner		Bemannning		Vaktordning		Tjenester (endring)
	Eksisterende	Anbefalt	Eksisterende	Anbefalt	Eksisterende	Anbefalt	
Beiarn	1	1	16	16	1	1	Overflateredning tas ut av brannordningen
Bodø	5	3	83	59	6	6	Ingen endring
Fauske	2	2	28	28	6	5	Overflateredning tas ut av brannordningen
Hamarøy	3	2	36	32	2	2	RD-tjeneste: nivå 1 -> nivå 0 Overflateredning tas ut av brannordningen
Meløy *	5	3	40	28	2	2	RD-tjeneste: nivå 1 -> nivå 0, alle stasjoner Overflateredning tas ut av brannordningen
Steigen	1	1	16	16	2	1	RD-tjeneste: nivå 1 -> nivå 0 Overflateredning tas ut av brannordningen
Værøy	1	1	16	16	1	1	RD-tjeneste: nivå 1 -> nivå 0 Overflateredning tas ut av brannordningen
Salten brann	18	13	235	195	20	18	

*) I Meløy behandles stokkeavtale Yara Glomfjord som tjenestekjøp, og inngår ikke i revisjonen.

Det er gjennomført informasjonsmøter for mannskapene ved alle berørte brannstasjoner. I møtene er de utarbeidede alternativene lagt frem, og mannskapene er bedt om å utarbeide en skriftlig uttalelse som tilkjennegir deres syn. Uttalelsene inngår som en del av saksgrunnlaget.

2. Forslag til vedtak

Styret i Salten Brann IKS anmoder representantskapet om å fatte følgende vedtak:

1. *Det vises til representantskapets vedtak om reduksjon i framtidige kommunale overføringer til Salten Brann IKS på 5% fra 2026. Forslaget til endring av brannordning er basert på en brannfaglig vurdering som opprettholder et forsvarlig beredskapsnivå innenfor lov og forskrift og som bidrar til å redusere kostnadene.*

2. *Representantskapet vedtar styrets og brannsjefens brannfaglige tilråkning om revidert dimensjonerende struktur for brannberedskap (brannordning) for kommunene; Beiarn, Bodø, Fauske, Meløy, Værøy, Steigen og Hamarøy.*
3. *Forslaget til brannordning ivaretar ikke beredskap for helseoppdrag. Slike oppgaver må sikres gjennom avtaler om akutthjelperoppdrag.*
4. *Representantskapet anbefaler eierkommunene om å vedta kommunens reviderte brannberedskap som innstilt av representantskapet, før sommeren 2025 og at møteprotokoll for vedtatt brannberedskap framsendes selskapets administrasjon.*
5. *Representantskapet ber styret om å starte arbeidet med å iverksette vedtatt brannberedskap basert på dette vedtaket med mål om å få økonomiske effekter i den økonomiske planperioden for 2026 – 2029.*
6. *For å bidra til realisering av vedtak om budsjettmessig nedtrekk på 5% fra 2026 henstiller representantskapet gjenværende kommuner om å gjennomføre revisjon av brannordning.*

3. Bakgrunn

3.1. Generelt om brannordning

Begrepet «brannordning» er et faguttrykk tilknyttet brannfaget. Kollegiet for brann faglig terminologi definerer brannordning som en: «Beskrivelse av hvordan kommunen skal sikre at brannvesenet og feiervesenet er bemannet, organisert og utstyrt på en slik måte at de oppgaver som følger av loven til enhver tid kan gjennomføres i kommunen på en tilfredsstillende måte, og i samsvar med forskrifter fastsatt av departementet.»

Brannordningen gjelder hele brannvesenets ansvarsområde. For Salten brann som interkommunalt selskap betraktes derfor alle 10 kommunene i samarbeidet som ett felles område. En søker derfor å finne synergier og effektive løsninger gjennom å betrakte de samlede ressursene under ett, uavhengig av kommunegrensene. Likevel er det kommunene som gjennom vedtak i kommune-/bystyre, og med bakgrunn i vedtak fra selskapets representantskap, fatter endelig beslutning om bemanning, organisering og utrustning av brann- og redningsberedskapen i egen kommune.

3.2. Historikk fra 2007

I forkant av etableringen av Salten brann IKS i 2007 ble konsultentselskapet Norconsult engasjert for å utarbeide en risiko- og sårbarhetsanalyse for uønskede hendelser om faller inn under brannvesenets ansvarsområde. Som en del av analysen ble en brannordning etablert fra selskapets oppstart. Ordningen har vært gjennom justeringer av mindre frem til en gjennomgripende revisjon ble gjennomført med ferdigstillelse i 2021.

3.3. Eksisterende brannordning

Eksisterende brannordning ble vedtatt i representantskapet 7. mai 2021, med påfølgende vedtak i kommunene som medførte en del justeringer. Ordningen medførte en økning i stillingsstørrelser i den hensikt å styrke opplæring, trening og øving for å imøtekomme skjerpede forventninger til brannvesenets håndteringsevne. Som et resultat av nye ROS-analyser medførte ordningen også nye tjenesteleveranser ved enkelte stasjoner, i hovedsak røykdykking på nivå 1 og overflateredning.

Etter vedtak ble det utarbeidet en fremdriftsplan for operasjonaliseringen av den nye brannordningen. Den er imidlertid pr april 2025 bare delvis implementert. Dette skyldes blant annet mangler ved stasjonsforholdene, der det ikke er tilrettelagt for de nye tjenestene, samt behov for materiellinvesteringer som ikke er realisert. Det har også vokst frem en erkjennelse både i kommunene og i Salten brann, at enkelte av de vedtatte tjenestene mangler tilstrekkelig forankring i eksisterende risikobilde. Dessuten medfører ordningen i enkelte tilfelle større kostnader enn den økonomiske situasjonen i kommunene generelt tillater.

3.4. Revisjon 2025

Selskapet gikk i 2024 ut til alle kommunene i samarbeidet med tilbud om å revidere brannordningen. Av selskapets 10 medlemskommuner responderte 7 av de ønsket en revisjon, mens de 3 siste kommunene ikke ønsker revisjon i denne omgang.

Den primære motivasjonen er av økonomiske hensyn, der målet har vært å redusere eierkommunenes kostnader til brann- og redningstjenester med 5% fra 2026, jfr. budsjettvedtak for år 2025.

Revisjonen har fokus på struktur, og behandler i hovedsak brannstasjoner, vaktordninger og bemanning. Stillingsstørrelser er ikke behandlet i revisjonen. Med hensyn til tjenesteleveranser foreslås det endringer med hensyn til nivå for røykdykkertjenester ved flere stasjoner. Det foreslås også mindre justeringer som

har til hensikt å formalisere etablert praksis, blant annet med tanke på fjerning av overflateredning fra tjenesteleveransen i enkelte kommuner.

4. Prosess

4.1. Dialog med eierkommunene

Arbeidet med revisjon av brannordningen er gjennomført i tett dialog med kommunenes administrasjon. Det var planlagt 4 møter med hver kommune, med følgende agenda:

- Møte 1: belysing av kommunens og selskapets handlingsrom
- Møte 2: relevante lover, forskrifter og styrende dokumenter
- Møte 3: dimensjoneringsgrunnlag, risiko- og sårbarhetsanalyser og statistikk
- Møte 4: økonomiske analyser og alternative brannordninger for kommunen

I kommuner med lav kompleksitet i sin brannordning er antallet gjennomførte møter redusert til 3, mens for kommuner med høy kompleksitet har det vært gjennomført ekstra møter.

I dialogen er det helhetlige kommunale beredskapsbehovet vurdert og søkt hensyntatt.

4.2. Handlingsrom

I forarbeidene til revisjonen ble eksisterende, vedtatte brannordning sammenholdt med beredskapskravene som stilles i Brann- og redningsvesenforskriften, jfr. Brann- og eksplosjonsvernloven. Innenfor områdene stasjonsstruktur, bemanning og vaktberedskap ble det påvist et handlingsrom for reduksjon i brannordningen for hele Salten brann på inntil 10 brannstasjoner, 110 innsatspersonell og 18 vaktordninger. Dersom hele handlingsrommet utnyttes er samlet potensiell kostnadsbesparelse inntil 20,8 MNOK. I kalkylene inngår imidlertid ikke en vurdering av beredskapskravene som utløses av forskriftens § 6. ff jfr. lovens § 11, pkt f. der det fremgår at organisering, utrusting og bemanning av brann- og redningsvesenet skal beslutes på bakgrunn av et nærmere beskrevet analysegrunnlag. I dialogen med kommunene har etablering av en omforent forståelse av beredskapskravene som fremkommer gjennom analysene vært sentralt.

4.2.1. Stasjonsstruktur

Stasjonsstrukturen beskriver hvordan brannstasjoner kan plasseres geografisk for å imøtekomme forskriftens krav utrykningstider. I arbeidet er plassering på tvers av kommunegrenser diskutert i den grad det er funnet relevant.

4.2.2. Bemanning

Bemanningen ved den enkelte stasjon skal sikre at et tilstrekkelig antall innsatspersonell kan respondere for å sikre håndteringsevne ved branner og ulykker

4.2.3. Vaktberedskap

Forskriften stiller krav til vaktberedskap med utgangspunkt i antall innbyggere i det største tettstedet i ansvarsområdet. Vaktberedskap er en døgnkontinuerlig vaktfunksjon, der personell mottar særskilt godtgjørelse for å være tilgjengelig for innsats. Vaktordningen skal sikre at en eller flere personer med riktig kompetanse responderer ved hendelser.

4.2.4. Tjenester

I tillegg til de dimensjonerende faktorene stasjonsstruktur, bemanning og handlingsrom, er også tjenesteleveransene i den enkelte kommune vurdert. Tjenestene skal være tilpasset risikobildet, slik at innsatsstyrken innehar nødvendig kompetanse til å håndtere relevante scenarier. Blant tjenesteleveransene som er behandlet i dialogen, er særlig røykdykkertjeneste på ulike nivå nødvendig å nevne.

5. Faglige analyser

I dialogen med eierkommunene er dimensjoneringsgrunnlaget som fremkommer gjennom lov og forskrift detaljert belyst. Det er utarbeidet, og i samarbeid gjennomgått, analyser som inkluderer:

- befolkningsgrunnlag i og utenfor tettsteder
- utrykningstider
- hendelsesstatistikk, herunder lokalisering, antall og type hendelser
- gjeldende risiko- og sårbarhetsanalyser for den enkelte kommune
- sektoranalyse for brann- og redningssektoren
- analyser av særskilte brannobjekter

I vurderingene av identifiserte risikoområder er både sannsynligheten for at en hendelse skal inntreffe, og konsekvensen dersom den inntreffer vektlagt. For hvert risikoområde er det søkt vurdert i hvilken grad risikoen kan forebygges, i hvilken grad risiko kan aksepteres og hvilken restrisiko som verken lar seg forebygge eller akseptere, som det må etableres beredskap for å håndtere. Nedenfor oppsummeres vesentlig muligheter og risiko som følge av anbefalte endringer for reviderte kommuner

Kommuner	Muligheter	Risiko
Bodø	Lav sannsynlighet for brann på Helligvær og Kjerringøy innebærer at dette er en risiko som kan anbefales. Grendelagene kan ta ansvar for innbyggernes egen brannberedskap den første timen før brannvesenet ankommer. Vil etablere avtale med redningsselskapet som ressurs.	Lengre innsatstid til Helligvær og Kjerringøy (å 60 min) kan føre til høy konsekvens (tap av viktige bygninger og tap av dyreliv. Økt risiko krever mer brannforebygging over tid mot Nordland fylkeskommune og gårdsbruk næringen. Nedleggelse av Kjerringøy vil få overslag til den akutte helseberedskapen, en beredskap som lovmessig ikke hører inn under brannloven.
Værøy	Lav sannsynlighet for brann og redningshendelser gir mulighet for å ta bort vaktberedskap.	Kommunens beliggenhet medfører at det vil ta lang tid før støttestyrker kan være på plass ved store hendelser å medfører behov for en robust evne til selvstendig håndtering.

Beiarn	Lav sannsynlighet for brann og redningshendelser gir mulighet for å ta bort vaktberedskap.	Kommunens beliggenhet medfører at det vil ta lang tid før støttestyrker kan være på plass ved store hendelser å medfører behov for en robust evne til selvstendig håndtering.
Meløy	Svært lav sannsynlighet for brann- og redningshendelser på Bolga og Meløya gjør risikoen ved å dekke beredskapen for øyene fra Ørnes kan aksepteres. Avtale om båttransport av innsatsstyrke fra fastlandet må inngås.	Økt tid før innsats kan iverksettes. Kompenserende tiltak kan være forhåndslagring av slokkeutstyr, og avtale med eventuelle lokale utvalg om forvaltning.
Steigen	Vaktberedskapen i kommunen har to funksjoner over minimum, og er mulig å redusere.	Kommunens beliggenhet medfører at det vil ta lang tid før støttestyrker kan være på plass ved store hendelser å medfører behov for en robust evne til selvstendig håndtering.
Hamarøy	Beredskapen kan dekkes fra to stasjoner, i stedet for tre som i eksisterende brannordning. Sammenslåing av to av stasjonene vil kunne redusere driftskostnader og øke håndteringsevne	Økt innsatstid til deler av kommunen, særlig i sørlige deler langs E6 akse. Det eksisterer ingen krav i lov/forskrift til innsatstid ifm. trafikkulykker.
Fauske	Vaktberedskapen i kommunen er over minimum, og kan reduseres med to funksjoner, en på Fauske og en i Sulitjelma.	Redusert sannsynlighet for tilstrekkelig oppmøte med tilstrekkelig kompetanse i Sulitjelma. Slokkevannsberedskapen på Fauske svekkes, og håndteringsevnen ved trafikkulykker kan bli påvirket negativt.

6. Alternativer

I dialogen med hver kommune har det i siste møte vært frem lagt utkast til tre alternative nivå på fremtidig brannordning. I noen kommuner, der kompleksiteten i brannordningen er lav, har arbeidet kun omfattet to nivå. Den etterfølgende beskrivelsen av nivåene er generell, og det kan forekomme avvik mellom denne og de konkrete alternativene som er utarbeidet for hver enkelt kommune.

6.1. Lav

Lavt nivå beskriver en brann- og redningsberedskap som tilfredsstiller minimumsnivået i lov og forskrift, uten at beredskap for risikoområder som fremkommer gjennom analysegrunnlaget nødvendigvis er tilstrekkelig hensyntatt.

Ved å etablere en beredskap på dette nivået, vil det kunne argumenteres for at brannordningen ikke bryter med lovens minimum. På lavt nivå er imidlertid innsatsstyrkens håndteringsevne ikke fullt ut tilpasset risikobildet i ansvarsområdet. Respons på hendelser i samsvar med forskriftskravene vil ikke være sikret.

6.2. Balansert

Balansert nivå beskriver en brann- og redningsberedskap som møter kravene i lov og forskrift, og ivaretar risikoområdene som beskrives i analysegrunnlaget.

Ved å etablere en beredskap på dette nivået vil brannordningen tilfredsstillende lovens minimum. Respons på hendelser i samsvar med forskriftskravene vil sannsynliggjøres, men det kan ikke sikres at tilstrekkelig antall innsattpersonell med rett kompetanse er tilgjengelig.

6.3. Høy

Høyt nivå beskriver en brann- og redningsberedskap som møter eller overgår kravene i lov og forskrift, og ivaretar risikoområdene som beskrives i analysegrunnlaget. Nivået vil for mange stasjoner være sammenlignbart med eksisterende brannordning, men justeringer med bakgrunn i endringer i analysegrunnlaget kan forekomme..

Ved å etablere en beredskap på dette nivået vil brannordningen møte eller overgå lovkravene. En vil med høy grad av sikkerhet oppnå respons fra tilstrekkelig antall innsattpersonell med rett kompetanse ved hendelser.

6.4. Kommunevis alternativer (tabell)

Etterfølgende tabell viser alternative brannordninger som har vært behandlet i møtene med den enkelte kommune.

Kommune	Stasjon	Nivå	Hovedpunkter
Beiarn	Moldjord	Lav	Bemanning: 16 (4 utrykningsledere, 12 innsatspersonell) Vaktberedskap: 0 Tjenester: som før, minus overflateredning
		Balansert	Bemanning: 16 (4 utrykningsledere, 12 innsatspersonell) Vaktberedskap: 1 (kombinert med kommunalteknisk vakt) Tjenester: som før, minus overflateredning
Bodø	Bodø	Lav	Bemanning: 20 (4 utrykningsledere, 16 innsatspersonell) Vaktberedskap: 5 Tjenester: uendret
		Balansert	Bemanning: 24 (4 utrykningsledere, 20 innsatspersonell) Vaktberedskap: 6 Tjenester: uendret
		Høy	Bemanning: 24 (4 utrykningsledere, 20 innsatspersonell) Vaktberedskap: 6 Tjenester: uendret
	Helligvær	Lav	Nedlegges
		Balansert	Nedlegges
		Høy	Bemanning: 12 Vaktberedskap: 0 Tjenester: uendret
	Kjerringøy	Lav	Nedlegges
		Balansert	Nedlegges
		Høy	Bemanning: 12 Vaktberedskap: 0 Tjenester: uendret
	Knaplund	Lav	Bemanning: 16 Vaktberedskap: 0 Tjenester: uendret
		Balansert	Bemanning: 16 Vaktberedskap: 0 Tjenester: uendret
		Høy	Bemanning: 16 Vaktberedskap: 0 Tjenester: uendret
	Misvær	Lav	Bemanning: 15

			Vaktberedskap: 0 Tjenester: uendret
		Balansert	Bemanning: 15 Vaktberedskap: 0 Tjenester: uendret
		Høy	Bemanning: 15 Vaktberedskap: 0 Tjenester: uendret
Fauske	Fauske	Lav	Bemanning: 16 Vaktberedskap: 4 Tjenester: som før, minus overflateredning
		Balansert	Bemanning: 20 Vaktberedskap: 5 Tjenester: som før, minus overflateredning
		Høy	Bemanning: 20 Vaktberedskap: 5 Tjenester: som før, minus overflateredning
	Sulitjelma	Lav	Bemanning: 8 Vaktberedskap: 0 Tjenester: som før, røykdykking nivå 0
		Balansert	Bemanning: 8 Vaktberedskap: 0 Tjenester: som før, røykdykking nivå 0
		Høy	Bemanning: 8 Vaktberedskap: 1 Tjenester: uendret, røykdykking nivå 0
Hamarøy	Drag	Lav	Nedlegges
		Balansert	Ny stasjon i Dragkrysset, sammenslått med Innhavet Bemanning: 16 (4 utrykningsledere, 12 innsatspersonell) Vaktberedskap: 1 Tjenester: som før, røykdykking nivå 0
		Høy	Innhavet og Drag: en stasjon fordelt på to lokasjoner Bemanning: 8 (2 utrykningsledere, 6 innsatspersonell) Vaktberedskap: 1 (felles med Innhavet) Tjenester: som før, hovedfokus på trafikkhendelser
	Innhavet	Lav	Bemanning: 10 (10 innsatspersonell) Vaktberedskap: 0 Tjenester: uendret
		Balansert	Ny stasjon i Dragkrysset, sammenslått med Drag Bemanning: 16 (4 utrykningsledere, 12 innsatspersonell) Vaktberedskap: 1 Tjenester: som før, røykdykking nivå 0

	Oppeid	Høy	Innhavet og Drag: en stasjon fordelt på to lokasjoner Bemannning: 8 (2 utrykningsledere, 6 innsatspersonell) Vaktberedskap: 1 (felles med Drag) Tjenester: som før, hovedfokus på trafikkhendelser
		Lav	Bemannning: 16 (6 utrykningsledere, 10 innsatspersonell) Vaktberedskap: 0 Tjenester: som før, røykdykking nivå 0
		Balansert	Bemannning: 16 (6 utrykningsledere, 10 innsatspersonell) Vaktberedskap: 1 Tjenester: som før, røykdykking nivå 0
		Høy	Bemannning: 16 (6 utrykningsledere, 10 innsatspersonell) Vaktberedskap: 1 Tjenester: som før, røykdykking nivå 0
Meløy	Bolga	Lav	Nedlegges
		Balansert	Nedlegges
		Høy	Bemannning: 6 (6 innsatspersonell) Vaktberedskap 0 Tjenester: som før
	Engavågen	Lav	Bemannning: 12 (4 utrykningsledere, 8 innsatspersonell) Vaktberedskap 0 Tjenester: som før, røykdykking nivå 0
		Balansert	Stasjon: Engavågen, fremskutt enhet i garasje på Halså Bemannning: 16 (4 utrykningsledere, 8 innsatspersonell) (bemannes med personell bosatt både på Engavågen og Halså) Vaktberedskap: 1 Tjenester: som før
		Høy	Engavågen og Halså: én stasjon fordelt på to lokasjoner Bemannning: 8 (2 utrykningsledere, 6 innsatspersonell) Vaktberedskap: 1 (felles med Halså) Tjenester: som før, røykdykking nivå 1
	Glomfjord		Beredskapsavtale med industrivernet ved Yara videreføres
	Halså	Lav	Nedlegges
		Balansert	Stasjon: Engavågen, fremskutt enhet i garasje på Halså Bemannning: 16 (4 utrykningsledere, 8 innsatspersonell) (bemannes med personell bosatt både på Engavågen og Halså) Vaktberedskap:
		Høy	Engavågen og Halså: én stasjon fordelt på to lokasjoner Bemannning: 8 (2 utrykningsledere, 6 innsatspersonell) Vaktberedskap: 1 (felles med Engavågen) Tjenester: som før, røykdykking nivå 1
	Meløya	Lav	Nedlegges

		Balansert	Nedlegges
		Høy	Bemanning: 6 (6 innsatspersonell) Vaktberedskap 0 Tjenester: som før
	Ørnes	Lav	Bemanning: 12 (4 utrykningsledere, 8 innsatspersonell) Vaktberedskap 0 Tjenester: som før, røykdykking nivå 0
		Balansert	Bemanning: 12 (4 utrykningsledere, 8 innsatspersonell) Vaktberedskap 1 Tjenester: som før, røykdykking nivå 0
		Høy	Bemanning: 12 (4 utrykningsledere, 8 innsatspersonell) Vaktberedskap 1 Tjenester: som før, røykdykking nivå 1
	Steigen	Leines- fjord	Lav
Balansert			Bemanning: 16 (4 utrykningsledere, 12 innsatspersonell= Vaktberedskap: 1 Tjenester: røykdykking nivå 0
Høy			Bemanning: 16 (4 utrykningsledere, 12 innsatspersonell) Vaktberedskap: 2 Tjenester: røykdykking nivå 0
Værøy	Værøy	Lav	Bemanning: 16 (4 utrykningsledere, 12 innsatspersonell) Vaktberedskap: 0 Tjenester: røykdykking nivå 0
		Balansert	Bemanning: 16 (4 utrykningsledere, 12 innsatspersonell) Vaktberedskap: 1 Tjenester: røykdykking nivå 0
		Høy	Bemanning: 16 (4 utrykningsledere, 12 innsatspersonell) Vaktberedskap: 1 Tjenester: røykdykking nivå 1

6.5. Sammenstilling – lavt nivå

Etterfølgende tabell sammenstiller behandlet lavt nivå ved alle stasjoner, fordelt på bemanning og vaktordning, og sammenligner dette nivået med eksisterende brannordning.

Kommune	Stasjon	Bemannings		Vaktordning		Merknad/ endring tjenester
		Eksisterende	Foreslått	Eksisterende	Foreslått	
Beiarn	Moldjord	16	16	1	0	Røykdykkertjeneste nivå 0
Bodø	Bodø*	24	20	6	5	Gjelder vaktlagene. Seksjonsleder kommer i tillegg
	Helligvær	12	0	0	0	Stasjonen nedlegges
	Kjerringøy	12	0	0	0	Stasjonen nedlegges
	Knaplund	16	16	0	0	Vaktberedskap
	Misvær	15	15	0	0	Videreføres uendret
Fauske	Fauske	20	16	5	4	4 vaktlag å 4 innsatspersonell
	Sulitjelma	8	8	1	0	Støttestyrke (tankvogn) fra Sørfold Vaktordning fjernes
Hamarøy	Drag	10	0	0,5	0	Stasjonen nedlegges
	Innhavet	10	10	0,5	0	
	Oppeid	16	16	1	0	
Meløy	Bolga	6	0	0	0	Stasjonen nedlegges
	Engavågen	8	12	0,5	0	Styrket bemanning ifm nedleggelse Halså
	Glomfjord	Tjenestekjøp fra Yara				
	Halså	8	0	0,5	0	Stasjonen nedlegges
	Meløya	6	0	0	0	Stasjonen nedlegges
	Ørnes	12	12	1	0	Røykdykkertjeneste nivå 0
Steigen	Leinesfjord	16	16	2	0	Røykdykkertjeneste nivå 0
Værøy	Værøy	16	16	1	0	Røykdykkertjeneste nivå 0
Salten brann		231	173	20	9	

6.6. Sammenstilling - balansert nivå

Etterfølgende tabell sammenstiller behandlet balansert nivå ved alle stasjoner, fordelt på bemanning og vaktordning, og sammenligner dette nivået med eksisterende brannordning.

Kommune	Stasjon	Bemanning		Vaktordning		Merknad/ endring tjenester
		Eksisterende	Foreslått	Eksisterende	Foreslått	
Beiarn	Moldjord	16	16	1	1	
Bodø	Bodø*	24	24	6	6	Gjelder vaktlagene. Seksjonsleder kommer i tillegg
	Helligvær	12	0	0	0	
	Kjerringøy	12	0	0	0	
	Knaplund	16	16	0	0	
	Misvær	15	15	0	0	
Fauske	Fauske	20	20	5	5	Røykdykkertjeneste nivå 1
	Sulitjelma	8	8	1	0	Røykdykkertjeneste nivå 0 Ingen vaktberedskap
Hamarøy	Drag/Innhavet	20	16	2	1	Ny stasjon etableres i Dragkrysset. Røykdykkertjeneste nivå 0
	Oppeid	16	16	1	1	Røykdykkertjeneste nivå 0
Meløy	Bolga	6	0	0	0	Stasjonen nedlegges
	Engavågen/Halsa	16	16	1	1	Stasjon på Engavågen. Fremskutt enhet garasjert på Halsa
	Glomfjord	Tjenestekjøp fra Yara				
	Meløya	6	0	0	0	Stasjonen nedlegges
	Ørnes	12	12	1	1	Røykdykkertjeneste nivå 0
Steigen	Leinesfjord	16	16	2	1	Røykdykkertjeneste nivå 0
Værøy	Værøy	16	16	1	1	Røykdykkertjeneste nivå 0
Salten brann		231	191	20	18	

6.7. Sammenstilling - høyt nivå

Kommune	Stasjon	Bemanning		Vaktordning		Merknad/ endring tjenester
		Eksisterende	Foreslått	Eksisterende	Foreslått	
Beiarn	Moldjord	16	16	1	1	Røykdykkertjeneste nivå 0
Bodø	Bodø*	24	24	6	6	Gjelder vaktlagene. Seksjonsleder kommer i tillegg
	Helligvær	12	12	0	0	
	Kjerringøy	12	12	0	0	
	Knaplund	16	16	0	0	
	Misvær	15	15	0	0	
Fauske	Fauske	20	20	5	5	Røykdykkertjeneste nivå 1
	Sulitjelma	8	8	1	1	Røykdykkertjeneste nivå 0 Vaktberedskap: 1
Hamarøy	Drag	10	8	0,5	0,5	Delt vaktordning med Innhavet Røykdykking nivå 0
	Innhavet	10	8	0,5	0,5	Delt vaktordning med Drag Røykdykking nivå 0
	Oppeid	16	16	1	1	Røykdykking nivå 0
Meløy	Bolga	6	6	0	0	Videreføres
	Engavågen	8	8	0,5	0,5	Videreføres
	Glomfjord	Tjenestekjøp fra Yara				
	Halsa	8	8	0,5	0,5	Videreføres
	Meløya	6	6	0	0	Videreføres
	Ørnes	12	12	1	1	Videreføres
Steigen	Leinesfjord	16	16	2	2	Røykdykkertjeneste endres til nivå 0
Værøy	Værøy	16	16	1	1	Videreføres
Salten brann		231	227	20	20	

7. Konsekvenser

7.1. Brannfaglig anbefaling pr kommune

	Stasjoner		Bemannings		Vaktordning		Tjenester (endring)
	Eksisterende	Anbefalt	Eksisterende	Anbefalt	Eksisterende	Anbefalt	
Beiarn	1	1	16	16	1	1	Overflateredning tas ut av brannordningen
Bodø	5	3	83	59	6	6	Ingen endring
Fauske	2	2	28	28	6	5	Overflateredning tas ut av brannordningen
Hamarøy	3	2	36	32	2	2	RD-tjeneste: nivå 1 -> nivå 0 Overflateredning tas ut av brannordningen
Meløy *	5	3	40	28	2	2	RD-tjeneste: nivå 1 -> nivå 0, alle stasjoner Overflateredning tas ut av brannordningen
Steigen	1	1	16	16	2	1	RD-tjeneste: nivå 1 -> nivå 0 Overflateredning tas ut av brannordningen
Værøy	1	1	16	16	1	1	RD-tjeneste: nivå 1 -> nivå 0 Overflateredning tas ut av brannordningen
Salten brann	18	13	235	195	20	18	

*) I Meløy behandles slokkeavtale Yara Glomfjord som tjenestekjøp, og inngår ikke i revisjonen.

Beiarn	Eksisterende brannordning med vaktordning videreføres. Tjenester: overflateredning tas ut av brannordningen
Bodø	Stasjoner: Bodø, Knaplund og Misvær videreføres. Helligvær og Kjerringøy legges ned. Bemannings: Bodø: 24, Knaplund: 16, Misvær: 15 Vaktberedskap: Bodø: 6 Tjenester: som før
Fauske	Stasjoner: Fauske og Sulitjelma videreføres Bemannings: Fauske: 20, Sulitjelma: 8 Vaktberedskap: Fauske: 5, Sulitjelma: 0. Tjenester: Røykdykking nivå 1 på Fauske, nivå 0 i Sulitjelma. Overflateredning tas ut av brannordningen.
Hamarøy	Stasjoner: Oppeid videreføres. Drag og Innhavet slås sammen, og etableres i nytt stasjonsbygg i Dragkrysset. Bemannings: Oppeid: 16, Dragkrysset: 16 (reduksjon fra 18) Vaktberedskap: Oppeid: 1, Dragkrysset: 1 Tjenester: Røykdykking nivå 0 ved begge stasjoner. Overflateredning tas ut av brannordningen. Ingen øvrige endringer.
Meløy	Stasjoner: Ørnes videreføres, tjenestekjøp fra Yara Glomfjord videreføres, Halså og Engavågen slås sammen til en stasjon som lokaliseres på Engavågen med fremskutt enhet garasjert på Halså. Bolga og Meløya nedlegges. Bemannings: Ørnes: 12, Engavågen: 16 (personell fra Engavågen og Halså) Vaktberedskap: Ørnes: 1, Engavågen/ Halså: 1 Tjenester: røykdykking nivå 0 ved begge stasjoner. Overflateredning tas ut av brannordningen. Ingen øvrige endringer.
Steigen	Stasjon: Leinesfjord Bemannings: 16 Vaktberedskap: reduseres fra 2 til 1 Tjenester: røykdykking nivå 0. Overflateredning tas ut av brannordningen. Ingen øvrige endringer.
Værøy	Eksisterende brannordning med vaktordning videreføres. Tjenester: røykdykking nivå 0.

I den brannfaglige anbefalingen er det lagt til grunn at 5 brannstasjoner legges ned, antall mannskaper reduseres fra 235 til 195, og antall vaktordninger reduseres fra 20 til 18.

I vurderingene er nettverksfunksjonen til stasjonene i Bodø og på Fauske vektlagt. Innsatsstyrker med høy håndteringsevne på disse to stedene understøtter og styrker i særlig grad beredskapen for store og alvorlige hendelser i hele selskapets ansvarsområde. Opprettholdelse av høy håndteringsevne på disse stasjonene er vurdert som en forutsetning for å kunne foreta reduksjoner i beredskapen ved andre stasjoner.

I brannordningen for brannstasjonen i Bodø inngår redningsdykking som regional kapasitet. Tjenesteleveransen har hatt begrenset forankring i et definert behov, og er ikke beskrevet i kommunenes ROS-analyse. I forbindelse med arbeidene med denne revisjonen har imidlertid kommunen gitt følgende uttalelse:

«Bodø kommunes byutvikling har bevisst trukket byen trukket både bebyggelse og fritidsområder ned mot havet, både i sentrum og i andre bydeler. Det legges til rette for, og er ønskelig med aktivitet både på og i tilknytning til havet, både for kommunens egne innbyggere, turister/besøkende og næringsliv. Kommunen har også flere bebygde øysamfunn.

Redningsdykkekapasiteten til Salten Brann vurderes med bakgrunn i dette å være viktig å både mtp. livredning, generell beredskap langs kommunens kyst og søk etter antatt omkomne (SEAO) ved ulykker til havs.»

Med bakgrunn i denne uttalelsen foreslås det ikke endringer i den regionale tjenesteleveransen med tanke på redningsdykking.

7.2. Økonomiske effekter

Etterfølgende tabell viser kalkulerte besparelser ved de ulike nivåene:

	Lav	Balansert	Høy
Beiarn	545 325	0	0
Bodø	4 676 826	1 122 246	0
Fauske	1 229 111	531 067	0
Hamarøy	1 472 813	138 793	0
Meløy	1 650 599	413 650	72 985
Steigen	1 076 393	545 325	0
Værøy	545 325	0	0
Salten brann	11 196 392	2 751 081	72 985

Det understrekes at kalkylene er veiledende, og har til hensikt å illustrere potensiell besparelse på de ulike nivåene. Kalkylene viser effekten av reduksjon i henholdsvis bemanning og vaktordninger. Økonomisk effekt som følger av endringer i tjenesteleveranse, kompetansebehov, antall brannstasjoner og andre tilleggende forhold er ikke medtatt i kalkylene.

En samlet kalkyle for totale kostnadsreduksjoner inkludert felleskostnader og kompetansekostnader vil først kunne foreligge når ny struktur er besluttet.

7.2.1. Felleskostnader

Felleskostnader beredskap dekker alle utgifter som ikke er relatert til den enkelte brannordning eller nødnett-lisenser. Eksempler på felleskostnader er utgifter ved utrykning/ innsats (herunder lønnskostnader), lønn for ekstravakter, drift/ vedlikehold av kjøretøy og materiell, vernebekledning-/ utstyr og lønn for fellesfunksjoner i beredskapsavdelingen. Av gjeldende selskapsavtale fremgår det at felleskostnader skal fordeles etter andel brannordning. For 2025 utgjør felleskostnadene til sammen 17,2 MNOK, og er fordelt som følger:

Kommune	Andel	%
Beiarn	446 477	2,6 %
Bodø	9 543 992	55,5 %
Fauske	1 665 310	9,7 %
Gildeskål	751 366	4,4 %
Hamarøy	943 834	5,5 %
Meløy	1 436 520	8,4 %
Saltdal	864 153	5,0 %
Steigen	643 410	3,7 %
Sørfold	628 523	3,7 %
Værøy	258 750	1,5 %
Salten brann	17 182 334	100,0 %

Konsekvensen av denne fordelingsnøkkelen er at dersom én kommune reduserer sin brannordning, så øker de andre kommunenes andel. Samtidig vil den totale felleskostnaden reduseres, slik at en høyere andel ikke nødvendigvis medfører tilsvarende kostnadsøkning.

7.3. Håndteringsevne og personalmessige konsekvenser

Alle reduksjoner i dimensjoneringen av brannberedskapen vil i større eller mindre grad medføre en svekkelse av brannvesenets evne til å respondere på, og håndtere hendelser. Svekkelsen kan være tidsmessig, ved at det tar lengre tid før brannmannskaper kan være på plass på et skadested, eller den kan være kapasitetsmessig ved at sannsynligheten for tilstrekkelig oppmøte med tilstrekkelig kompetanse reduseres. Alle forslag til endringer og reduksjoner i brannordningen er likevel vurdert å være innenfor rammene av bestemmelsene som gis i Forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene (brann- og redningsvesenforskriften).

For områder med stasjoner som foreslås nedlagt forutsettes det at det gjennomføres kompenserende tiltak for å sikre at nødvendig brann- og beredskap blir ivaretatt i samsvar med forskriftskravene.

En virkeliggjøring av de beskrevne tiltakene vil medføre negative konsekvenser både beredskapsmessig og økonomisk. Beredskapsmessig medfører fjerning av de foreslåtte kapasitetene ikke bare en svekkelse av evnen til å håndtere brann- og redningshendelser, men også en svekkelse av den generelle beredskapen for uforutsette hendelser innenfor hele beredskapsspekteret. Spesielt gjelder dette helseberedskap, der brannmannskapene i mange av områdene ivaretar førsteinnsats ved akutte helsehendelser.

Det er videre grunn til å vise til tilbakemeldingene som kommer fra mannskapene, der det relativt unisont påpekes at reduksjoner i vaktordninger og bemanning vil påvirke motivasjonen for å inngå i en innsatsstyrke på en negativ måte. I flere av tilbakemeldingene fremkommer utsagn som kan tyde på at personell vil vurdere å slutte i innsatsstyrken dersom vaktordninger fjernes eller andre reduksjoner i beredskapen gjennomføres.

7.4. Forholdet til nasjonal utvikling

I det nasjonale perspektivet trekkes en generell styrking av beredskapen frem som en viktig og nødvendig utvikling for å møte en mer urolig og uforutsigbar utvikling i omverdenen. Det kan derfor argumenteres for at en reduksjon av beredskapskapasiteter, slik det legges til rette for gjennom denne revisjonen, savner overordnet forankring.

Ved en realisering av anbefalt løsning i denne saken, vil imidlertid Salten brann fortsatt ha en betydelig slagkraft. I den videre utviklingen må denne slagkraften tilpasses til nye omgivelser og ny kontekst, herunder krig og kriser. Å være forberedt på fremtidige utfordringer handler i større grad om utvikling

av planverk og prosedyrer, kompetanse, evne til koordinering og effektiv utnyttelse av tilgjengelige ressurser, enn om å bevare eksisterende struktur. Økt tid før innsats kan iverksettes ved hendelser i områder der kapasiteter foreslås fjernet vil kunne måtte påregnes, men samtidig vil evnen til å håndtere hendelsene opprettholdes eller styrkes.

8. Involvering

8.1. Uttalelser fra mannskapene

Det er gjennomført personalmøter, der mannskapene ved alle berørte brannstasjoner er informert om prosessen, målsetningene og de vurderte alternativene. På bakgrunn av dette er de bedt om å utarbeide en skriftlig uttalelse om deres syn på revisjonen. I vedlegg A finnes en sammenstilling av hovedpunktene i tilbakemeldingene fra hver stasjon. Fullstendige uttalelser finnes i påfølgende vedlegg, og forutsettes å følge den videre saksbehandlingen.

I den brannfaglige anbefalingen er både faglige og økonomiske hensyn søkt hensyntatt, og det er søkt å gi en helhetsvurdering av det samlede risikobildet. I den videre behandlingen av saken er det nødvendig å vie oppmerksomhet til uttalelsene fra mannskapene, for å kunne vurdere de samlede konsekvensene av vedtak som fattes.

Det er gjennomført innledende drøftinger med tillitsvalgte, og det planlegges ytterligere drøftinger frem til endelig beslutning foreligger.

Per Gunnar Pedersen
Daglig leder og brannsjef
Salten Brann IKS